

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka práce: Gabriela Vávrová

Název práce: Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků ve výuce přírodopisu na 2. stupni základní školy

Vedoucí práce: Karel Vojtř

Cíle práce

Cíle práce jsou jasně definovány v samostatné kapitole 2. Práce se zaměřuje na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků v kontextu textů s biologickou tematikou. Hlavní záměr je konkretizován prostřednictvím podcílů a výzkumný cíl – zmapovat čtenářské dovednosti žáků ve výuce přírodopisu – je vhodně konkretizován pomocí tří výzkumných otázek. Výzkumné otázky jsou v práci řešeny pouze deskriptivně a ačkoli by to u třetí výzkumné otázky bylo vhodné, nejsou formulovány a statisticky verifikovány hypotézy. Cíle ovšem byly v práci naplněny způsobem odpovídajícím tomuto typu prací.

Obsahové zpracování

Název práce koresponduje s obsahem práce. Abstrakt je výstižný a správně strukturovaný a vzhledem k tématu byla zvolena vhodná klíčová slova. V teoretických pasážích práce je vymezena přírodovědná a čtenářská gramotnost a jejich testování na národní i mezinárodní úrovni. Dále pak jsou vymezeny učební úlohy se zaměřením na úlohy třívrstvé. Pro zpracování byly zvoleny relevantní zdroje a jsou vhodně propojovány. Teoretické kapitoly jsou přehledné a logicky předcházejí praktické části práce sestávající z tvorby třívrstvých úloh rozvíjejících čtenářskou gramotnost v kontextu tématu biologie člověka (úlohy jsou uvedeny v příloze). S pomocí těchto úloh byla sledována čtenářská gramotnost na dostupném vzorku 110 žáků. Metodologie je srozumitelně a komplexně popsána v obvyklé strukturaci a odpovídá povaze zvolených výzkumných otázek. Pro analýzu žákovských výstupů bylo využito uzavřené kódování, použité kódy jsou v práci popsány.

Ve výsledcích je nejprve představena dovednost žáků řešit jednotlivé úlohy, a to včetně úspěšnosti ve všech podotázkách. Až následně je zařazena krátká shrnující podkapitola poskytující čtenáři možnost širšího porozumění. V této části jsou výsledky spojovány také s diskusí. Ne všechny uvedené interpretace jsou ale podpořeny vhodnými odkazy na další zdroje. Více diskutovány jsou pak výsledky v oblasti vlivu pohlaví a míře jistoty s odpověďmi. Výsledky jsou přehledné, avšak jsou zpracovány pouze deskriptivně. Relační části by tak bylo možné více rozpracovat. Závěr vhodně shrnuje hlavní výsledky práce, poněkud nešťastně jsou ale zmiňovány i aspekty statistické (bez)významnosti, ačkoli pro ni nejsou ve výsledcích jednoznačně podklady.

Formální náležitosti

Práce obsahuje všechny povinné součásti a splňuje požadované formátování. Text je vhodně strukturovaný, srozumitelný a v odpovídající gramatické i typografické správnosti. Rozsah vlastního textu splňuje

požadovaný limit. Automatickou kontrolou zjištěné shody textu odpovídají obecným částem textu, či často parafrázovaným pasážím. Tyto části jsou ale řádně označovány zdroji. Citace literatury jsou až na drobné výjimky zpracované v jednotné citační normě ISO 690.

Doplňující komentář

Porozumění odbornému textu se jeví jako podstatná dovednost pro možnost dalšího rozvoje přírodovědné gramotnosti. Navzdory limitům spočívajícím v konstrukci úloh a čistě deskriptivním vyhodnocení práce přináší základní hled do problémů žáků v této oblasti.

Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

- Jak je možné vysvětlit zjištěné významné rozdíly v úspěšnosti žáků v jednotlivých úlohách?
- Jaké postupy se ukazují jako efektivní v rozvoji kompetencí spojených se čtením přírodovědného textu?

Navrhované hodnocení

Doporučuji obhájení předložené práce.

V Praze, dne 5. 5. 2023

Podpis: